

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Granskningsrapport

Ale kommun

KPMG AB

2020-03-26

Antal sidor 8

Ale kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

2020-03-26

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	2
1.1	Syfte och revisionsfråga	2
1.2	Revisionskriterier	2
1.3	Metod och avgränsningar	2
1.4	Ansvarig nämnd	3
2	Resultat av granskningen	3
2.1	Redovisningsprinciper	3
2.2	Balanskrav	4
2.3	Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	4
2.4	Resultaträkning	5
2.5	Balansräkning	6
2.6	Kassaflödesanalys	7
2.7	Driftsredovisning	7
2.8	Investeringsredovisning	7
2.9	Sammanställda räkenskaper	7
2.10	Sammanfattning och slutsatser	8

1 Bakgrund

Vi har av Ale kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2019. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2019.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap i kommunallagen (KL) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

1.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

Lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) (LKBR), började gälla från och med 1 januari 2019.

1.2 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag och lagen om kommunal bokföring och redovisning
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR), och Sveriges Kommuner och Regioner, SKR
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

1.3 Metod och avgränsningar

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionsssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR¹ och Skyrev². Detta innebär att granskningen inte uppfyller de krav som ställs på en auktoriserad revisor eller ett auktoriserat revisionsbolag enligt revisorslagen eller internationella standarder för revision (ISA). Det innebär att vi inte uttalar oss över årsredovisningen så som vi gjort om dessa krav varit uppfyllda.

Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för 2019.

¹ Sveriges Kommuner och Regioner

² Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

Vi har granskat sådan information som är av finansiell natur och eller som har direkt koppling till den finansiella redovisningen i årsredovisningen. Vi har även stämt av balanskravsutredning mot underlag. Övriga delar har endast granskats utifrån om informationen är förenlig med de finansiella delarna.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkningen
- Balansräkningen
- Kassaflödesanalysen
- Noter
- Drifts- och investeringsredovisning
- Sammanställda räkenskaper

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag. Översiktlig analys av övriga poster.

1.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsens årsredovisning.

Rapporten är faktagranskad av ekonomikontoret.

2 Resultat av granskningen

2.1 Redovisningsprinciper

Redovisningen har upprättats i överensstämmelse med LKBR och kommunen tillämpar "i möjligaste mån" RKR:s rekommendationer med undantag för exploateringsfastigheter och redovisningen av gatukostnadsersättning.

Vi noterar att den av kommunstyrelsen 2013-05-14 antagna rutinbeskrivningen, *Exploateringsprocessen i Ale kommun*, har inte reviderats i samband med att LKBR trätt i kraft.

Rådet för Kommunal Redovisning har under 2019 utkommit med en uppdaterad RKR R2 Intäkter enligt vilken gatukostnadsersättningar och investeringsbidrag inte ska skuldbokföras och periodiseras över tillgångens nyttjandetid. Den nya rekommendationen gäller först från och med 2020 även om tidigare tillämpning uppmuntras. I 2019 års bokslut redovisas skuld för gatukostnadsersättningar med 16 mnkr vilket belopp hade ingått i eget kapital om den nya regeln tillämpats.

Vi bedömer att kommunen i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer med de undantag som anges ovan.

2.2 Balanskrav

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisas i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information³ om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet enligt KL i förvaltningsberättelsen. Kommunens överskott för året uppgår till 95,0 mnkr, vid avstämning av balanskravet avgår årets realisationsvinster på 0,9 mnkr varvid årets balanskravsresultat uppgår till 94,1 mnkr.

Det har i vår granskning inte framkommit någon ytterligare post att ta hänsyn till vid beräkning av balanskravsresultatet.

2.3 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

I årsredovisningen går att utläsa att god ekonomisk hushållning inte bara innebär att det ekonomiska resultatet i resultaträkningen ska uppfyllas utan värdet på kommunens tillgångar ska bevaras, resultatinsatser i förhållande till utförda prestationer ska mätas och kvaliteten på verksamheten värderas.

Kommunens sammanfattande bedömning för 2019 års verksamhet är att kommunen lever upp till god ekonomisk hushållning i och med att de finansiella målen uppfylls samt att flertalet av de verksamhetsknutna målen når upp till uppsatta målvärden eller visar en positiv utveckling gentemot 2018.

³ Oktober 2015

2.3.1 Finansiella mål

I fullmäktiges budget för 2019 anges följande finansiella mål:

- Det redovisade resultatet ska vara minst 4% av verksamhetens nettokostnader över tid.
- Soliditet exklusive ansvarsförbindelse ska vara minst 40 %.
- Soliditeten inklusive ansvarsförbindelser ska fortsatt vara positiv.
- Låneskuld, pensionsskuld inklusive ansvarsförbindelse och borgensåtagande ska per invånare inte överstiga 70 tkr.
- Över tid ska självfinansieringsgraden av kommunens investeringar vara minst 50%.

Av årsredovisningen framgår att samtliga finansiella mål uppnås.

2.3.2 Verksamhetsmål

I Verksamhetsplan med budget 2018-2021 anges nio prioriterade strategiska målsättningar med sammanlagt drygt 20 prioriterade mått.

Av redogörelsen i årsredovisningen av kommunfullmäktiges prioriterade strategiska mål framgår inte tydligt måluppfyllelsen per strategiskt mål. Redogörelsen är ambitiös och omfattar nästan 30 sidor men samtidigt är det svårt att få överblick över resultatet av måluppfyllelsen. Vi rekommenderar att redogörelsen av måluppfyllelsen beträffande verksamhetsmålen görs mer överskådlig.

2.4 Resultaträkning

Kommunens överskott för året uppgår till 95,0 mnkr, vilket ska jämföras med budget på 78 mnkr och föregående års resultat på 40,1 mnkr.

Som framgår av årsredovisningen har verksamhetens nettokostnader ökat med 55 mnkr (3,2 %) jämfört med år 2018 Skatteintäkterna ökar med 117 mnkr (6,7 %).

Enligt driftssammanställningen redovisar den samlade verksamheten en negativ avvikelse mot budget med -1,6 mnkr. Nämnder och styrelse visar tillsammans ett överskott medan det finns en väsentlig avvikelse i posten "övriga intäkter och kostnader" som netto är negativ med 17,7 mnkr. Största post i denna är saneringen av den tidigare deponin på Jennylund. Såväl omsorgs- och arbetsmarknadsnämndens avvikelse som servicenämndens avvikelse uppgår till -3,5 mnkr. Kommunstyrelsen samt pensionskostnaderna redovisar positiva avvikelser om avviker från budget med 9,5 mnkr respektive 9,7 mnkr.

2.5 Balansräkning

2.5.1 Materiella anläggningstillgångar

Enligt rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation 4 Materiella anläggningstillgångar skall en materiell anläggningstillgång delas upp i väsentliga komponenter i de fall skillnader i nyttjandeperiod är väsentlig.

I årsredovisningen under avsnittet redovisningsprinciper framgår att kommunens nyinvesteringar och ombyggnader avseende fastigheter har delats upp på olika avskrivningstider sedan 2013 och för verksamheterna gata, park, infrastruktur och VA har nyinvesteringar och ombyggnader under 2015 delats upp på olika avskrivningstider. Från och med 2016 sker även komponentavskrivning för äldre objekt inom gata, park, infrastruktur och VA.

2.5.2 Exploateringsfastigheter

Vi noterar att kommunen, enligt beskrivningen under avsnittet redovisningsprinciper i årsredovisningen, resultatavräknar exploateringsområden när förväntade utgifter kan beräknas på ett tillförlitligt sätt, vilket enligt kommunens bedömning är möjligt först i slutskedet av exploateringsprojektet.

2.5.3 Avsättningar för deponi

Avsättning för återställande av deponi uppgår till 5,2 mnkr. Under 2019 har avsättningen minskats med 0,3 mnkr avseende utgifter för utförda arbeten. Beräkningen som finns i bokslutsdokumentationen är från 2009. Liksom föregående år noteras att kvarvarande belopp kommer att användas för kontrollprogram samt drift och underhåll av deponin. Någon uppdatering av beräkningen för framtida utgifter utifrån aktuella förutsättningar finns inte upprättad.

Beräkningar för deponier är komplexa och kan även kräva bistånd av aktuarie för att bedöma hur stor andelen av deponin som är fylld. Vi rekommenderar kommunen att uppdatera beräkningarna för redovisningen av deponin.

Under 2018 framkom att det planerade ridhuset i Jennylund byggs på en avslutad deponi från 60-talet. Erforderlig saneringen påbörjades inom befintligt projekt men då saneringen blev större än förväntad togs ett beslut i kommunfullmäktige i februari 2019 om en utökad investeringsram. Kostnaden för att sanera deponin uppgick till 15 mnkr vilket i sin helhet belastade resultatet 2019.

2.5.4 Avsättning för pensioner

Avsättningen för pensionsskulden (intjänad efter 1998) har för kommunen per bokslutsdatum ökat med ca 15 mnkr och uppgår nu till 158 mnkr. För kommunkoncernen som inkluderar Bohus Räddningstjänst har pensionsskulden ökat med 16 mnkr och uppgår till 161 mnkr.

2.6 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning. Den tillämpade modellen synes överensstämma med Rådet för kommunal redovisning R13.

Vår bedömning är att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansieringar och investeringar och att kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med gällande rekommendation.

2.7 Driftsredovisning

Enligt LKBR 10:1 ska driftsredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som har fastställts för den löpande verksamheten.

En förändring mot tidigare år är att driftsredovisningen har flyttats från förvaltningsberättelsen till egen del i årsredovisningen. Enligt RKR:s rekommendation R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfall kunna stämmas av mot fullmäktiges budget.

Vår bedömning är att informationen kring driftsredovisningen i årsredovisningen uppfyller kraven i enlighet med lagstiftningen.

2.8 Investeringsredovisning

Av KRL 4 kap 2 § framgår att förvaltningsberättelsen ska innehålla en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet. I kommunens förvaltningsberättelse finns ett kort avsnitt om investeringar där hänvisning till investeringssammanställningen på annat ställe i årsredovisningen saknas.

Investeringsvolymen 2019 uppgår till 294 mnkr vilket motsvarar 65 % av investeringsbudgeten om 453 mnkr. Bland de större finns ombyggnad av Ale Kulturrum / Da Vinci-skolan, nya förskolor i Älvängen och Nol samt Jennylunds ridanläggning.

2.9 Sammanställda räkenskaper

De sammanställda räkenskaperna har såvitt vi kunnat finna upprättats i enlighet med RKR:s rekommendation 16. Syftet med den sammanställda räkenskaper är att ge en sammanfattande bild av kommunens ekonomiska resultat, ställning och åtaganden.

Enligt LKBR 12 kap 2 § ska sammanställda räkenskaper ska upprättas för den kommunala koncernen. Sammanställda räkenskaper behöver dock inte upprättas för den kommunala koncernen om samtliga kommunala koncernföretag, såväl var för sig som tillsammans, är utan väsentlig betydelse för kommunen eller regionen.

De sammanställda räkenskaperna är upprättad enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. I den sammanställda redovisningen ingår AB Alebyggen, Alebyggens dotterbolag Skå-dal 31:3 AB, Bohus Räddningstjänstförbund, En väg efter rätt tanke AB samt Ale utveckling AB (vilande).

Det har enligt erhållen årsredovisning inte skett någon förändring av redovisningsprinciper inom dotterföretagen under året.

Vi har inte funnit några avvikelser i vår granskning avseende de sammanställda räkenskaperna.

2.10 Sammanfattning och slutsatser

Ale kommun uppnår samtliga av de av fullmäktige fastställda finansiella målen för räkenskapsåret 2019.

Av redogörelsen i årsredovisningen av kommunfullmäktiges prioriterade strategiska mål framgår inte tydligt måluppfyllelsen per strategiskt mål. Vi rekommenderar att redogörelsen av måluppfyllelsen beträffande verksamhetsmålen görs mer överskådlig.

Vi inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet, och i granskningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att årsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Dag som ovan

KPMG AB

Johan Rasmusson

Auktoriserad revisor

Certifierad kommunal revisor

Micaela Hedin

Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.